

Drama Gospoda Glembajevi sastavni je dio ciklusa od tri drame o porodici Glembay. Dramski ciklus čine Gospoda Glembajevi (1928.), U agoniji (1928.) i Leda (1932.). Drama Gospoda Glembajevi sastoji se od tri čina. Radnja je smještena u nekoliko sati jedne ljetne noći 1913. godine. Locirana je u tri prostorije glembajevske porodične kuće. Leone Glembay, moderni slikar, nakon jedanaest godina vraća se u roditeljsku kuću. Tipičan Krležin lik intelektualca, putovao je i školovao se po Evropi te s izmijenjenim pogledima na život, vraća se kući.

Šta čini osnovu dramskog sukoba? Ovo je možda i najbitnije pitanje koje se stavlja pred recipijenta prilikom čitanja ove drame. Odgovor na ovo pitanje je ključ za čitanje drame Gospoda Glembajevi. Osnovu dramskog sukoba čini nerazumijevanje pojedinca i sredine, tj. Leonea Glembaja i sredine u koju se vraća nakon dugogodišnjeg odsustva. Posebno je izražen sukob oca i sina, Ignjata i Leonea. Ono što dinamizira dramsku situaciju je Leoneova različitost u odnosu na ostale članove porodice i njegovo nastojanje da ne živi u beskrupuloznosti i prividu glembajevske društvene veličine. On je slikar te je samim svojim pozivom diferentan u odnosu na niz bankara, pravnika, vojnika, svećenika i ljekara koji dominiraju glembajevskim svijetom.

Tradicionalistička kritika tvrdi da je Krleža, prije svega, htio prikazati moralno, intelektualno i materijalno propadanje aristokratske porodice. U tome je i uspio, ali ne samo to, pisac je majstorski dramski sukob doveo do usijanja. Sukob pojedinca i kolektiva uvijek ima isti ishod. U pokušaju revolucije, pojedinac je unaprijed osuđen na poraz te takav pokušaj uvijek biva brzo ugušen. Sistem ima ustaljena pravila po kojima se moraju vladati svi oni koji pripadaju tom sistemu, istoj ideji. Leone je upravo takav pojedinac koji, prividno, ne želi da se kolektivno identificiranje te izražava svojevrsnu pobunu koja je za krajnji ishod imala poraz.

Drama Gospoda Glembajevi predstavlja metonimiju skorojevičke klase koja zauzima društveni vrh. Između ostalog, nailazimo na motiv povratka kući Leonea, sina Ignjatina Glembaja, čiji je uzrok bila stvaralačka kriza u slikarstvu, a povod proslava šesdeset godina postojanja banke. Leone je tipičan Krležin lik- intelektualac koji se vraća iz svijeta i javlja kao provokator. Kroz ovo dramu, Krleža predočava individualne sudbine glavnih protagonista drame.

Kako dramsko podrazumijeva napetost, suprotstavljenost, dramski stil je, u stvari, jedinstvo patetičnog i problemskog stila. Kako navodi Zdenko Lešić u Teoriji književnosti, patetični stil pretpostavlja snažno duševno stanje koje zahtijeva djelovanje, a problemski stil podrazumijeva problem koji zahtijeva rješenje, ali se taj problem izlaže u dijelovima koji sadržavaju stalno nova pitanja. U ovom slučaju, drama Gospoda Glembajevi se, s jedne strane, bavi socijalno- historijskom temom. Naime, prikazuje se trulež društvenog i državnog sistema koji se, možemo reći, raspao u Prvom svjetskom ratu, a čiji je uzrok postojanje poluaristokratskih porodica koje se temelje na lažima i prevarama. Takva jedna porodica je porodica Glembay, a pisac kao bitan element svoje drame ističe psihološke mehanizme likova.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com